

ESPERANTO PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift
Redactie : Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne

8ste jaargang — nr. 4
juli — augustus 1977

ESPERANTO OP DE LAGERE SCHOOL : EEN BOEIEND PEDAGOGISCH EXPERIMENT

Een 130 kinderen van 10 tot 12 jaar afkomstig uit Duitsland, Frankrijk, Nederland en Joegoslavië zijn acht dagen bij elkaar geweest in de jeugdherberg van Sint-Gerard (Namen). Zij waren uitgenodigd door de zestien kinderen van de Esperantoclub van Sint-Gerard.

Deze week betekende het slot van een twee jaar durende experimentele studie van de Internationale Taal bij kinderen van het lager onderwijs. Het experiment werd geleid onder controle van het Instituut voor Cybernetica van Paderborn (West-Duitsland), met medewerking van de Internationale Vereniging van Esperantoleraars. Het maakte deel uit van het pedagogisch programma en had het akkoord van de onderwijsautoriteiten. De praktische uitwerking werd overgelaten aan een school in België en in Griekenland, twee in Frankrijk, drie in Nederland en in Duitsland.

Het doel van het experiment was na te gaan in welk tempo het Esperanto kan worden geleerd op de lagere school. Het antwoord op die vraag werd door de heer J.M. Sondervorst, directeur van de internationale school en door de onderwijzers zeer bemoedigend genoemd. De directeur onderstreepte trouwens tijdens de laatste academische zitting 'hoe eenvoudig het Esperanto, dat de taal van niemand is, zonder beletsel de taal van iedereen zou kunnen worden'. Hij zei ook dat alleen het Esperanto, omdat het aan geen enkele bepaalde cultuur is gebonden, de sleutel kan worden tot alle culturen, maar ook de basis van een universeel begrijpen en dus van de wereldvrede.

Verscheidene onderwijsinspecteurs woonden deze laatste zitting bij die het slot vormde van een vruchtbare ontmoeting tussen jongeren die alles had moeten scheiden (taal, cultuur, beschaving, geschiedenis) en die er toch in geslaagd zijn elkaar te begrijpen over de grenzen heen en los van alle taalmoeilijkheden.

P.H. in Le Soir van 24 mei 1977

Knip een boek uit je krant...

De heer R. Balleux uit Deurne, een van onze ijverigste medewerkers, werd eindelijk ook eens door het lot aangeduid. Hij krijgt van ons een boekenbon van 75 fr. voor zijn inzending voor onze rubriek 'Uitge**perst**'.

Ook ú kan het lot gunstig gezind zijn. Zend ons knipsels uit kranten en tijdschriften die voor ons interessant kunnen zijn, en vermeld naam van het tijdschrift en datum van publikatie. Als u geen boekenbon wint en als uw artikel niet wordt gepubliceerd, hoeft u zich nog geen zorgen te maken. Wij kunnen inderdaad in ieder nummer van *Esperanto-Panorama* slechts een gedeelte van de binnengekomen artikels opnemen.

Veel geluk aan ieder!

Wij danken...

De heer M. Demol, Brugge
Universiteit Antwerpen
Mw. I. Dijckhoff-Lenze, Den Haag
De heer L. Janssens, Ekeren
De heer E. Paesmans, Antwerpen
(lijst afgesloten op 1 juni)

ESPERANTO-PANORAMA

Onder auspiciën van de Belgische Esperantofederatie en het Esperanto-Centrum Nederland • **Abonnementen** : voor de leden van B.E.F. gratis. Voor anderen : 25 fr. in België, 2,50 *f* in Nederland, 50 BF in andere landen. Steunabonnement vanaf 50 fr. of 5 *f* • **Publiciteit** : Kleine advertenties : 20 fr. of 1,50 *f* per regel, minimum 100 fr. of 7,50 *f*. Advertenties vanaf 1/8 pagina : vraag het tarief op het redactie-adres • **Penningmeester** voor België : de heer R. Balleux, Deurne, prk. 000-0449386-82; voor Nederland het Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag, giro 3583975 • **Redacteur en verantwoordelijke uitgever** : Paul Peeraerts, Drakenhoflaan 97, B-2100 Deurne • **Teksten en advertenties** voor *Esperanto-Panorama* moeten op de redactie toekomen de eerste van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. Voor het maart-aprilnummer b.v. moeten de teksten toekomen vóór 1 februari • **Overname van artikels** is vrij, mits een presentexemplaar wordt opgezonden.

2 200 Canadese dollar voor de 'Skolta Esperanto-Ligo'

Mevrouw Betty Salt (Canada) heeft het vorige jaar een gift van 2 200 $ geschonken voor de activiteiten van de Skolta Esperanto-Ligo (Esperantobond voor Gidsen en Padvinders). Ondertussen werd die som geïnvesteerd in een nieuw boek, met name *Wijdere Horizonten*, dat in elf talen — waaronder het Esperanto — verschijnt. Het boekje geeft gedachten, voorstellen en raadgevingen voor een betere en intensievere internationale samenwerking. Het zal verspreid worden op de 26ste Internationale Scoutsconferentie in Montréal en uitgereikt aan de delegaties. Daarnaast zullen alle afdelingen over de hele wereld een exemplaar ontvangen.

Inlichtingen hierover of over de Skolta Esperanto-Ligo in het algemeen kunnen worden verkregen bij Gert van Damme, Marie-Joséelaan 31, 2600 Berchem, of bij J.K. Hammer, Taxusstraat 7, Zaandam.

Esperanto-onderwijs in België; een stap verder naar de officiële erkenning

Op 25 april had in Wemmel (provincie Brabant) een vrij belangrijke bijeenkomst plaats, georganiseerd door het Belgische Ministerie voor Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur. In het kader van de voortdurende vorming over actuele problematiek was inderdaad een vergadering bijeengeroepen over het thema Esperanto in het onderwijs. Uitgenodigd waren alle inspecteurs taalonderwijs, evenals de directeurs van de scholen voor vertalers en tolken en van het zgn. normaalonderwijs. Onder de aanwezigen merkten we o.a. de heer R. Vandevelde, hoofdinspecteur en de heer W. Potillius, staatsdirecteur.

De heer E. Symoens, voorzitter van de Nederlandse afdeling van ILEI-België, sprak over het talenprobleem in de wereld en over de oplossing die het Esperanto biedt.

Een levendig debat volgde en werd ook nog tijdens de lunch verdergezet. Nadien werden allerlei dokumenten getoond, die het publiek van de waarde van het Esperanto overtuigden.

De contacten na deze eerste kennismaking zullen worden verdergezet. Bovendien werd de spreker uitgenodigd voordrachten over hetzelfde onderwerp te houden in verscheidene hogescholen, zoals het Hoger Instituut voor Vertalers en Tolken in Antwerpen.

Grof

Een inwoonster uit Meerbeke bij Ninove werd onlangs opgenomen in het Jules Bordet-instituut van de vrije universiteit van Brussel. Na behandeling kreeg ze ook een rekening; logisch. Minder logisch is, dat ze die rekening in het Frans ontving. Op de vraag van die dame om een rekening te krijgen in het Nederlands, ontving ze een briefkaart, gedateerd 7-4-1977, met volgende mededeling in... het Engels: "Wij zenden u deze rekening terug. Spijtig genoeg kunnen wij u geen Vlaamse rekening sturen." Dit werd heel vriendelijk begeleid door "Avec nos compliments"...

Een klacht hierover werd ingediend bij de Minister van Volksgezondheid.

Streektalen in Frankrijk

Vanaf volgend schooljaar is het in Frankrijk officieel toegelaten om vanaf het tweede jaar van het secundair onderwijs een initiatie te geven tot de 'plaatselijke taal' van de streek waar de betrokken instelling zich bevindt, tenminste wanneer "het geval zich voordoet" (*le cas échéant*). Hierdoor hopen Occitanen, Bretoenen, Basken, Catalanen en Corsicanen, dat hun moedertaal een klein beetje recht van spreken zal krijgen in het Franse onderwijs. Afwachten maar. Voor Vlamingen en Elzassers zit het er nog niet in: hun taal wordt niet beschouwd als een 'plaatselijke taal' maar als een 'vreemde taal'. Waardoor ze nog steeds praktisch rechteloos blijft.

Holiday Inn en Radio Luxemburg

Na de Holiday Inns in Duitsland tracht ook het gelijknamig hotel in Luxemburg de Esperantosprekenden naar zich toe te trekken door middel van reclamefolders in de Internationale Taal.

Luxemburg dat zijn naam van 'Hoofdstad van Europa' wil verdedigen, doet trouwens meer op Esperantogebied. Het heeft zopas een Esperanto-Centrum geopend met permanent personeel. Een ander nieuwsje is dat Radio Luxemburg (RTL) voortaan een geregeld programma met berichten uit de Esperantobeweging zal uitzenden. Dat vooralsnog in het Frans. Uitzendingen in het Esperanto worden echter overwogen. Wie zich hiervoor interesseerd, kan schrijven naar Radio-Télévision Luxembourg, Luxemburg.

Belgische Esperantofederatie congresseerde in Kortrijk

Het Belgische Esperantocongres dat tijdens de Pinksterdagen in het charmante Kortrijk plaatshad, werd gekenmerkt door verscheidene belangrijke hoogtepunten. Tijdens de officiële opening konden de congressisten die uit 12 landen waren toegestroomd, een fel opgemerkte toespraak horen van de heer Dierickx, secretaris van de Europese Beweging. De heer Dierickx beklemtoonde het belang van de Europese verkiezingen die volgend jaar worden gehouden en het feit dat voor het eerst de burgers medezeggingschap krijgen ook op Europees terrein. De heer Roose, voorzitter van de Vlaamse tak van de Belgische Esperantofederatie, wees in zijn dankwoord op het talenprobleem dat de Europese integratie belemmert. De heer Debrouwere, congresvoorzitter, beklemtoonde tenslotte dat de oplossing voor de hand lag, daar op het congres eens te meer bewezen werd dat zowel Vlamingen, Walen en bewoners van de Oostkantons alsook vele andere nationaliteiten elkaar zonder problemen via het Esperanto konden begrijpen.

Een ander belangrijk onderdeel van het congres was een bezoek aan de Bibliotheek van Kortrijk waar duizenden boeken en tijdschriften in het Esperanto kunnen worden geraadpleegd. De heer H. Tonkin, voorzitter van de Esperanto-wereldvereniging die speciaal naar Kortrijk was gekomen, feliciteerde de initiatiefnemer en archivaris van de Esperanto-afdeling van de Kortrijkse bibliotheek, de heer Vanbiervliet, voor het bereikte resultaat.

Staatssteun voor Esperantoliteratuur

Het Belgisch Ministerie voor Nationale Opvoeding en Nederlandse Cultuur heeft besloten aan de Antwerpse Esperantogroep 'La Verda Stelo' een toelage te verlenen voor hun uitgave van Felix Timmermans' 'Kristnaska Triptiko'. De toelage bedraagt ongeveer een vijfde van de totale onkosten.

Bovendien werd er overeengekomen dat, op kosten van het genoemde ministerie, aan een honderdtal bibliotheken over de hele wereld een gratis exemplaar van 'Kristnaska Triptiko' zal worden gezonden.

TK naar Antwerpen

De uitgeverij TK, een van de belangrijkste uitgeverijen gespecialiseerd in Esperanto-werken, zal zich tijdens de volgende weken vestigen in Schoten bij Antwerpen.

TK is vooral bekend voor zijn grote luxueuse uitgaven, zoals o.a. de Koran. Nog onlangs kwam zij in het nieuws door haar fusie met de uitgeverij Stafeto (Canarische eilanden), die zich gespecialiseerd had in pocketboeken, voornamelijk romans en gedichten.

ANONCETOJ

(tarifoj, vidu paĝon 2)

Novaj Esperanto-Prospektoj pri Finnlando

Lastatempe aperis en Finnlando kelkaj tre belaj Esperanto-prospektoj, kiujn oni povas tre bone utiligi kadre de la kluba agado aŭ en la Esperanto-kursoj, kiel plaĉan kompletigan legaĵon. La prospektojn oni mendu ĉe la jenaj adresoj:

Kaupungin matkailutoimisto
Käsityöläiskatu 4
SF-20100 Turku 10

Kaupungin matkailu-ja
kongressitoimisto
Aleksis Kiven katu 14
SF-33210 Tampere 21

Kaupungin matkailutoimisto
Vapaudenkatu 38
SF-40100 Jyväskylä 10

Kaupungin matkailutoimisto
PL 113 / Valtakatu 23 /
SF-53101 Lappennranta 10

Kaupungin matkailutoimisto
Haapaniemenkatu 17
SF-70100 Kuopio 10

La prospekto de Turku, kiu jam aperas la kvaran fojon, enhavas ankaŭ informojn pri eblo ricevi Esperanto-gvidanton dum la vizitado de la urbo.

AMSTERDAM

Samenwerkingscomité – Inlichtingen : Dr. W.A. Verloren van Themaat, Vondelstraat 62b.
Bijeenkomsten : elke donderdag om 20.15 u., Haarlemmermeerstation.

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep „La Verda Stelo" v.z.w., Pastorijstraat 45, 2000 Antwerpen. Tlf. (031) 40 30 92 (secr.) en (031) 21 59 64 (voorz.).

Bijeenkomsten : alle bijeenkomsten hebben plaats in zaal Billard Palace (2de verdieping), Koningin Astridplein, om 20.15 u., tenzij anders aangeduid.

1/7 – „Potvissen in de Schelde", voordracht door Dr. W. de Smet (RUCA).
8/7 – Geleide wandeling in het Antwerpse „Quartier Latin". De heer E. Paesmans zal onze gids zijn. Bijeenkomst om 20 u. voor de KNS.
15/7 – „Eén van de drie": kwis met prijzen door de hr. P. Peeraerts.
22/7 – Toeristische films over bekende steden, voorgesteld door de hr. H. Boljau jr.
29/7 – Bijwonen van een orgelconcert door Herbert Tachezi in de O.L.V.-kathedraal. Bijeenkomst om 20.15 u. aan de zij-ingang van de kerk (Groenpl.).
5/8 – Toeristische kwis door de hr. H. Boljau jr.
12/8 – Nederland. Voordracht met dia's en films door Patrick de Schepper.
19/8 – *Géén bijeenkomst terwille van „Antwerpen Kermis".*
26/8 – Leden vertellen over hun internationale ontmoetingen. Indien mogelijk ook voorstelling van films over de Dag van de Internationale Vriendschap, over het TEJO-congres in Poitiers, enz.
2/9 – We zoeken samen het beste antwoord op vragen over het Esperanto, en dat in voorbereiding op ons programma van 9/9.
9/9 – **Forumgesprek en nadien debat over het Esperanto.**
Hou deze datum vrij ! – Nodig vrienden uit !
Deze avond zal volledig in het Nederlands zijn.
?/9 – Indien er voldoende belangstelling is, richten we in de 2de helft van september een autobusuitstap in, vermoedelijk naar Wallonië. Wie graag mee wil, laat best nu al iets horen.

Lidmaatschap : 300 fr. per jaar (voor jongeren 150 fr.), inclusief abonnement op *Esperanto, Esperanto-Panorama* en voor jongeren bovendien op *Koncize* en *JEN.* Prk. nr. 000-0072654-01 van „La Verda Stelo", Antwerpen.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep, Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.
Bijeenkomsten : 's woensdags om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco", St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten : donderdags om 20 u.

Bruĝa Grupo Esperantista, reĝa societo, Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.
Bijeenkomsten : dinsdags om 20 u. in Strijdershuis, Hallestraat 14, Brugge.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep, de Gerlachestraat 52, 1040 Brussel.
Bijeenkomsten : om 20 u. in het lokaal „Infor-Femmes", Museumstraat 20.

DEN HAAG

LEEN-sekcio – Inlichtingen : Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20; tlf. (070) 24 39 23.
Bijeenkomsten : 2 x per maand, op woensdag, vanaf 20.00 u.
Zaal : Valkenboskade 520, Den Haag.

F.L.E.-sekcio – Inlichtingen : Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158-a; tlf. (070) 66 65 47.
Bijeenkomsten : elke 2de maandag van de maand om 20.00 u.
Zaal : „Nigrotje", Maarseveenstraat 2, Den Haag.

La Haga Cikonio, afdeling Den Haag van de Nederlandse Esperantojeugd – Inlichtingen : Hans Muller, J.van Stolberglaan 293; tlf. (070) 85 49 17.

EINDHOVEN

Esperanto-klubo Eindhoven – Inlichtingen : Ru Bossong, Floraplein 23; tlf. (040) 11 41 62.
Bijeenkomsten : elke 2de donderdag van de maand om 20.00 u. in de triangelzaal A van het P.O.C. in Eindhoven.

GENT

Genta Klubo, Belgradostraat 43, 9000 Gent. Tlf. 23 56 40.
Bijeenkomsten : de eerste woensdag van de maand om 20.00 u.

Genta Esperanto-grupo „La Progreso", Brusselsesteenweg 385, Gentbrugge.
Bijeenkomsten : de 2de en 4de vrijdag in „Vooruit", St.-Pietersnieuwstraat.

GRONINGEN

LEEN-sekcio – Inlichtingen : Mevr. H.C.Timmer, de Sitterstraat 15; tlf. (050) 26 17 30.
Bijeenkomsten : elke 2de en 4de donderdag van de maand om 20.00 u., gebouw Filadelfia, Dirk Huizingastraat 17, Groningen.

UJE, afdeling Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd – Inlichtingen : Radijsstraat 43-a; tlf. (050) 71 14 12.
Bijeenkomsten : iedere derde vrijdag van de maand in „De Wigwam", Hora Siccamasingel 202.

KALMTHOUT

„La Erikejo", Rozendreef 33, 2180 Kalmthout. Tlf. (031) 66 99 88.
Bijeenkomsten : de laatste donderdag van de maand om 20 u. Geen conversatie-avonden in juli en augustus.

28/7 – „Ten huize van Edward Symoens". Deze bijeenkomst heeft plaats aan de Pütsesteenweg 131a in Kalmthout.

25/8 – De heer E. Symoens vertelt over het universeel Esperantocongres van Reykjavik.

KORTRIJK

„La Konkordo", Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk. Tlf. (056) 22 16 54.
Bijeenkomsten : donderdags om 19.30 u., Passionistenlaan, jeugdherberg.

LEUVEN

Lovena Esperanto-Asocio, Vaartstraat 16, 3000 Leuven. Tlf. (016) 23 63 27.
Bijeenkomsten : de 2de en de 4de donderdag op het bovenstaande adres.

LIMBURG

Limburgs Esperanto-Centrum, Kortestraat 2, 3630 Maasmechelen.
Bijeenkomsten :

22/7 – Nachtelijke zoektocht in het Dilserbos. Samenkomst om 20.30 u. aan Stokkem-kerk.

19/8 – Wandelrally, ter gelegenheid van de jaarlijkse braderie. Vertrek aan Stokkem-kerk om 20 u.

26/8 – Huwelijk van onze secretaresse Eliane Claessens met Guido Neven.

24/9 – Deelname aan de Algemene Jaarvergadering en viering van het 25-jarige bestaan van de „Belga Esperantista Fervojista Asocio" in het kasteel Zellaar in Bonheiden.

?/9 – In september gaan wij op reis samen met onze Antwerpse vrienden van „La Verda Stelo". Kijk daarom naar het programma van ANTWERPEN.

MECHELEN

Mechelse Esperantogroep, Lange Zandstraat 38, 2580 St.-Katelijne-Waver. Tlf. (015) 31 17 90.

NIJMEGEN

Esperanto-klubo Zamenhof – Inlichtingen : Mevr. Wulfers, Lindanusstraat 16; tlf. (080) 55 15 05.
Bijeenkomsten : elke 2de en 4de woensdag van de maand om 20.00 u.; adres : Lindanusstraat 16, Nijmegen.

ROTTERDAM

Esperanto-grupo „Merkurio" – Inlichtingen : Rob Moerbeek; tlf. (010) 36 15 39.
Bijeenkomsten : de 1ste en 3de woensdag van de maand om 20.00 u., Provenierssingel 48, Rotterdam.

„La Espero" – Inlichtingen : L. van Duijn, Teldersweg 205; tlf. (010) 18 87 08.
Bijeenkomsten : woensdags om de 2 weken in het postkantoor, Delftse Plein.

F.L.E., afd. 2 – Inlichtingen : Mevr. N. Vollegraaf, Dorpseweg 111a; tlf. (010) 29 46 84.
Bijeenkomsten : de 3 eerste donderdagen van de maand, Strijensestraat 65a.

F.L.E., afd. 3 – Inlichtingen : J. Kuipers, Lombertkade 85b.

SAT-rondo – Inlichtingen : Mevr. M. Bout-van Veen, 2de Pijnackerstraat 12a; tlf. (010) 24 30 73.
Bijeenkomsten : Strijensestraat 65a om 10.00 ('s ochtends).

NOG ENKELE INTERESSANTE ADRESSEN...

Esperanto-Centrum Nederland, Riouwstraat 172, Den Haag.
Skolta Esperanto-Ligo (padvinders), Marie Josélaan 31, 2600 Berchem.
Belgische Esperantofederatie, Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel.
Belga Esperantista Junulara Asocio (Esperantojeugd), M. Verdoncklaan 59, 9219 Gent.

Belga Esperantista Fervojista Asocio (afd. Spoor), Station Etterbeek.
Vereniging van Esperantoleraars, Kemmelbergstraat 3-5, bus 3, 8400 Oostende.
Dienst voor zelfstudie van het Esperanto (Nederland :) Frederikslaan 47, Schoorl; (Vlaanderen :) Drakenhoflaan 97, 2100 Deurne.

Taalboetes

Door een ministerieel besluit kunnen alle winkeliers in Frankrijk, vanaf 1 februari van dit jaar, een boete oplopen van 10 Franse frank (5 gulden, 75 Belgische frank) per doos of fles die zij in voorraad hebben en die niet voorzien is van een zuiver Franse tekst. Men wil hierdoor de winkeliers aanzetten produkten te weigeren, die niet beantwoorden aan de taalwetten.

In een vorig nummer schreven wij reeds dat Venezuela de invoer van produkten zonder Spaanse gebruiksaanwijzing heeft verboden. Onlangs vaardigde Israël een gelijkaardige wet uit. Importeurs zullen er voortaan moeten voor zorgen, dat ook het Hebreeuws op de verpakking voorkomt. Op die manier wordt de consument beschermd, die in zijn eigen taal verstaanbare informatie moet krijgen. Maar wat als morgen ook nog enkele tientallen andere staten dergelijke wetten gaan afkondigen? Twintig-, dertig- en veertigtalige gebruiksaanwijzingen? ?

'Driestuiversroman' van Berthold Brecht weldra in het Esperanto

Het Duitse radiostation 'Deutschlandfunk' zond op 16 maart jl. het volgend bericht uit: "De 'Dreigroschenoper' van Berthold Brecht zal weldra in het Esperanto op de markt verschijnen onder de naam 'Tri-groŝa Romano'. Het boek wordt gelijktijdig uitgegeven door Edition Leipzig (DDR) en Bleicher Verlag (BRD), waar reeds vorig jaar het kassucces 'Nuda inter Lupoj' (Naakt onder de wolven) van Bruno Apitz verscheen. De vertaler van het werk van Brecht is Dr. Karl Schulze."

UITGEPERST

De artikels in de rubriek 'Uitgeperst' verschijnen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. Publikatie ervan impliceert niet noodzakelijk dat de redactie het eens is met hun inhoud.

De onbeminde wereldtaal

Nog geen honderd jaar geleden (1887) publiceerde de oogarts Ludwig L. Zamenhof een brochure over de nieuwe 'Internationale taal', het Esperanto.

Het is één van de ongeveer 500 kunstmatig gecreëerde talen, die sinds het midden van de 17de eeuw tot vandaag de uiting zijn van de menselijke drang om ongehinderd met elkaar te kunnen spreken. Onder alle concurrenten is het echter alleen het Esperanto dat een internationaal publiek heeft veroverd.

Het Esperanto is het werk van één man, die wel meertalig was, maar toch geen taalkundige (Zamenhof was Jood en Zionist en sprak Russisch en Pools net als Duits en Frans en hij was bovendien vertrouwd met Grieks, Latijn, Engels en Hebreeuws).

Maar het Esperanto is vandaag een taal die door de jaren heen steeds waardevoller is geworden. Zamenhof en zijn collega's hadden afgezien van een exact wetenschappelijke taal, en daardoor heeft zij op de andere het voordeel aanpassing en vernieuwing niet uit te sluiten. Wie Esperanto spreekt, doet dat met de eenvoud van een Fransman die Frans of van een Italiaan die Italiaans spreekt.

En toch blijft het Esperanto ter plaatse trappelen. Volgens de esperantisten zelf komen ze traag maar zeker vooruit. Ze zijn erover verwonderd dat ze al jaren lang het bewijs voor de noodzaak van hun wereldtaal moeten blijven herhalen: een belangrijk deel van het ongeluk van de mensheid ontstaat omdat men elkaar niet begrijpt of slechts met veel moeite en kosten, met steeds méér tolken en vertalers (althans in Europa). Alles zou zo eenvoudig zijn als iedereen naast zijn moedertaal, en eventueel naast een andere taal waarvan hij houdt, Esperanto gebruikte. Maar ja, „de mens — Jean-Jacques — is van nature uit noch goed noch verstandig, hoewel hij dat eigenlijk zou moeten zijn". En dat verklaart misschien het paradoxe verschijnsel dat zo veel argumenten, zo veel activiteit en engagement voor het Esperanto nog weinig weerklank heeft gevonden: 'ja' zeggen tegen het Esperanto is zó logisch, dat het ons te veel gevraagd lijkt...

(*Jacques Cellard in Die Welt, 5 april 1977. Hetzelfde artikel verscheen rond die datum ook in The Times, Le Monde en La Stampa.*)

Esperantojeugd laat van zich horen

Hardnekkig en met de moed der overtuigde (wan)hoop gaan de Esperanto-verdedigers door met hun bemoeiingen voor één internationale taal, voor internationale verstandhouding en wereldvrede.

Onlangs begonnen de Nederlandse (NEJ) en de Belgische (BEJA) Esperantojeugd met de uitgave van een gezamenlijk tijdschriftje 'JEN' (Jongeren Esperanto Nieuws). Beide organisaties zijn actief met allerlei werkgroepen voor vertalingen, propaganda, lezingen enz. Gezellige bijeenkomsten, gespreksavonden en taalcursussen staan eveneens op het programma en er wordt ook geregeld deelgenomen aan internationale Esperanto-jongerencongressen. Voor lidmaatschap, verdere informatie of een proefabonnement op JEN kun je schrijven naar: BEJA, Drakênhoflaan 97, 2100 Deurne; voor Nederland: NEJ, Florakade 390, 8004 Groningen.

Het Rijk der Vrouw, 10 mei 1977

Taalprobleem in Canada spitst zich toe

De regering van de Canadese staat Quebec is van plan tegen juli serieus te beginnen aan de verwezelijking van haar ideaal : een Franstalige staat uit te hakken uit het voornamelijk Engels-sprekende Noord-Amerika.

De op afscheiding beluste regering van premier Levesque wil dan namelijk een taalpolitiek tot wet verheffen die de huidige tweetaligheid begraaft.

Die wet zal naar verwachting de strekking van een recent witboek volgen en daarmee onmiddellijke invloed hebben op het leven van de 19 pct van Quebecs 6,1 miljoen inwoners welke Engelstalig is.

Volgens het witboek, samengesteld door minister voor culturele ontwikkeling Camille Laurin, kan er in de toekomst geen sprake meer zijn van tweetaligheid. Kinderen van nieuwkomers in Quebec moeten automatisch naar Franse scholen tenzij het om een tijdelijk verblijf gaat. Frans moet de enige officiële taal in de rechtbanken en van de wetgeving worden — een directe inbreuk op de Canadese grondwet.

Van de bedrijven eist het witboek dat ze op alle niveaus meer Franstaligen in dienst nemen en Frans gebruiken in al hun handleidingen, catalogi en stukken. Voor het eerst worden boeten en andere straffen in het vooruitzicht gesteld om aan die eisen kracht bij te zetten.

Het standpunt van het witboek is dat Quebec 'een land moet zijn waar het traditionele machtsevenwicht is gewijzigd, met name wat betreft de economie : het gebruik van het Frans zal de meerderheid in Quebec begeleiden, symboliseren en steunen in haar herovering van de controle op de economie welke ze hoort te hebben'.

Het Vaderland, 26-4-1977

Die Brusselaars toch...

In een Spaans hotel komt tijdens de voorbije Paasvakantie een Franssprekende Brusselaar met Vlaamse naam aan de receptie hartsgrondig zijn beklag doen. Niet over de service of het onderhoud van zijn kamer of zo — nee, alleen maar omdat er via de huisradio uitsluitend Spaanse en Engelse muziek te beluisteren viel. Dat is juist, getuigt de man aan de balie, in mooi Frans, dat gebeurt al jáááren zo — en tot nu toe nam er niemand aanstoot aan. En wat dan meer bepaald de desiderata van de señor zijn? Deze is zo vrij met nadruk aan te dringen voortaan ook geregeld in het Frans gezongen liedjes via de hotelradio uit te zenden. De brave receptionist hoort het natuurlijk in Bruxelles donderen, maar wil toch terloops even kwijt dat er in het hotel ook Nederlanders, Duitsers, Noren, Zweden, Denen en vele anderen nog verblijf houden en dat — zoals gezegd — tot hiertoe nooit op de bestaande gang van zaken gereclameerd werd.

De Nieuwe Gazet, 23-4-1977

Broeder Arni Decorte over Padre Pio

Broeder Arni is als kloosterling een eenvoudige, pretentieloze kleermaker, maar de vroomheid maakte hem al vroeg vertrouwd met de mystiek en door talent, toeval en toewijding verwierf hij de kennis van Italiaans en Esperanto, wat een eigen apostolaat mogelijk maakte. Hij vertaalde in het Esperanto katolieke werkjes die dan o.m. naar Oost-Europa geraakten.

Uittreksel uit
Gazet van Antwerpen, 2-2-1977

We kregen de afgelopen maanden te veel interessante teksten binnen om te kunnen publiceren in één nummer. We houden ze wel bij en hopen er in het volgende nummer een plaatsje voor te vinden.

INFORMILO DE MONDA TURISMO

Peto de la kasisto : Dum la jaro 1977 ĉe multaj MT-anoj finiĝas la trijara alkotizado, pro tio la kasisto petas kontroli vian membro-alkotizadon kaj en okazo renovigi ĝin. En la venonta informilo ĉiu MT-ano trovos statistikan eltranĉon pri sia alkotizado. Ekde 1977 estas eldonata nova membrokarto, kiu validas tri jarojn laŭ dato de la surpresita poŝtŝtampo.

Pro la kaŭzo ke, MT ne ricevas iun ajn financan subtenon de institucioj, MT ĉefe devas mastrumi la buĝeton pere de membrokotizoj, MT-materialo, turismaj aranĝoj kaj kontribuoj al la MT-fonduso. Tiuj enspezoj estas ĝis nun tre modestaj. Pro tio MT ne povas riski membrecon sen kotizo, kiel sugestis la MT-konferenco en Bydgoszcz 1975. Kiu subtenas la faciligon de la internacia turismo per aplikado de Esperanto, ne rifuzas alkotizadon. Aliĝo, alkotizado kaj kontribuo al la fonduso MT subtenas la asocion Monda Turismo.

Trijara MT-kotizo estas 9 int. respondkuponoj (3 jare) aŭ 50 BF; 150 BF por tri jaroj. Dumviva membreco 15-obla jarkotizo aŭ 750 BF pagenda ĉe Banko : CA-Bankverein, Sechshausergeurtel I, A-1150 Vieno, Aŭstrujo, konto n-ro 68-20021/01, Finkenzeller Monda Turismo.

Nova adreso de nia reprezentantino en Belgio : F-ino M.T.Henquinez, Lipsestraat 166, 2991 Tildonk, België.

Dum la 62-a UEA-kongreso en Rejkjaviko, Monda Turismo anoncis turisman kunvenon. Ni petas la MT-kunlaborantojn, kiuj aliĝis al la kongreso, nin informi, ĉu ili povas kontribui al tiu kunveno de MT.

MONDA TURISMO INVITAS VIN

Ĉu vi deziras pasigi vian ferion en Aŭstrujo dum aŭtuno 1977 ?
La liglando Salzburg estas feria lando de vivoĝojo, ripozo kaj trankvilo en bela pejzaĝo. 800 metrojn super la marnivelo situas pitoreska alpa vilaĝo ĉe la ,,Ŝtona Maro" kaj ,,Alta Reĝo" (2941 m). La malnova pilgrima loko en unika bela regiono fariĝis dum la lastaj jaroj ŝatata feria restadejo. Pro la favora alteco kaj alpa klimato de la vilaĝo, ĝi estas rekomendinda aerkuraca loko. Ĝi konservis montvilaĝan karakteron kaj ofertas trankvilecon kaj modernan komforton. Vi povas migradi sur facile ireblaj vojoj meze en suna valo tra arbaroj apud riveretoj kaj lagoj – aŭ streĉi pli viajn fortojn grimpante sur montojn (alteco ĝis 2600 metroj).
Maria Alm estas atingebla per fervoja linio Salzburg – Saalfelden – Innsbruck. De Saalfelden per aŭtobuso aŭ taksio ĝis Maria Alm 5 km.
Monda Turismo invitas vin partopreni la feriosemajnon de sabato la 3-a ĝis sabato la 10-a de septembro 1977. Kostoj provizoraj : 1050 ŝilingoj.
Informas : Monda Turismo, Stiegergasse 6/22, A-1150 Vieno, Aŭstrio.

El la programo : akcepto, interkonatiĝa vespero, inaŭguro, turista konferenco, prezentadoj de amatoraj filmoj kaj diapozitivoj, folklorajn kaj gajajn kabanvesperojn, arbarajn promenadojn, ekskursoj.